

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.410.002.03.2021

Małgorzata Pachecka
Wójt Gminy Michałowice
Urząd Gminy Michałowice
Al. Powstanców Warszawy 1
05-816 Michałowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/003 – Działania organów administracji publicznej na rzecz podnoszenia kompetencji cyfrowych społeczeństwa

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Michałowicach ¹ , Reguły, Al. Powstańców Warszawskich 1, 05-816 Michałowice
Kierownik jednostki kontrolowanej	Małgorzata Pachecka, Wójt Gminy Michałowice, od 4 listopada 2018 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił: Krzysztof Grabka, Wójt Gminy Michałowice, od 30 listopada 2014 r. do 3 listopada 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Działania Urzędu Gminy w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 3 sierpnia 2021 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontroler	Dorota Paszkiewicz, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KAP/34/2021 z 08.06.2021 r. (akta kontroli str. 1, 668-672)

¹ Dalej: „Urząd Gminy”, „Grantobiorca”, „Gmina”

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm. dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

NIK pozytywnie ocenia działania Urzędu Gminy w Michałowicach w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców w latach 2018 – 2021.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W Urzędzie Gminy w Michałowicach w latach 2018–2021 (do zakończenia czynności kontrolnych), podejmowano działania mające na celu podniesienie poziomu kompetencji cyfrowych mieszkańców Gminy. W okresie objętym kontrolą informowano mieszkańców Gminy o możliwości podniesienia umiejętności cyfrowych w ramach realizowanych projektów. Na bieżąco monitorowano działania jednostek organizacyjnych Gminy w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców. Pracownicy Urzędu Gminy w Michałowicach oraz gminnych jednostek organizacyjnych uczestniczyli w latach 2019–2020 łącznie w 41 szkoleniach dotyczących m.in. zapewnienia dostępności dokumentów w formie cyfrowej, sporządzania projektu i planu finansowego (aplikacja Besti@), obsługi dokumentu elektronicznego na platformie ePUAP, elektronizacji zamówień publicznych, zdalnego zarządzania projektem, zapewnienia wsparcia osobom dorosłym w ich kształceniu ustawicznym, w tym wspieranie ich kompetencji informacyjnych, medialnych i cyfrowych, MS Excel, MS Word. Realizując 26 szkoleń w ramach grantu uzyskanego ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa⁴ na lata 2014–2020, Grantobiorca wypełnił obowiązki w zakresie informacji i promocji, a poniesione wydatki zrealizował zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności oraz w limitach zatwierdzonych we wniosku o powierzenie grantu. Grantobiorca osiągnął trzy z zakładanych pięciu wskaźników produktu (w tym jeden wskaźnik ogółem) wskazanych we wniosku o powierzenie grantu. Nie osiągnięte zostały pozostałe dwa wskaźniki wskazane we wniosku, tj. liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi w zakresie korzystania z Internetu (w tym e-usługi) – osoby w wieku 18-34 lata (przeszkolono dwie z 12 zaplanowanych osób) oraz osoby w wieku powyżej 65 lat (przeszkolono 141 osób z 256 zaplanowanych). Nie mniej jednak – ze względu na problemy związane z rekrutacją osób z tych grup wiekowych, Grantobiorca przeprowadził nabór, a następnie przeszkolił osoby w innych grupach wiekowych, wykazanych następnie we wniosku rozliczającym grant, obejmując działaniami szkoleniowymi w zakresie korzystania z Internetu 297 mieszkańców Gminy z 268 zaplanowanych we wniosku o przyznanie grantu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Działania urzędu gminy w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych

Opis stanu faktycznego

1. Zagadnienia dotyczące podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców, zostały ujęte w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Michałowice do 2023 roku, przyjętej przez Radę Gminy Michałowice Uchwałą Nr XIII/142/2016 z 18 lutego 2016 roku, w której wyszczególniono oraz zdefiniowano pięć celów strategicznych, w tym cel nr 3 - Zapewnienie wysokiego standardu zamieszkania i wypoczynku mieszkańców oraz świadczonych usług społecznych oraz cel nr 5 - Zapewnienie wysokiego standardu realizacji funkcji administracyjnych Gminy, rozwój społeczeństwa informacyjnego, promocja Gminy. W ramach celów operacyjnych: C.1.9 Rozwiązywanie problemów społecznych oraz profilaktyka i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, C1.7. Aktywizacja społeczna mieszkańców, C.5.2 Informatyzacja jednostek administracji i użyteczności publicznej, jako kierunki

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Zwany dalej: POPC 2014–2020.

działań wskazano m.in.: nabycie umiejętności korzystania z technologii informacyjnych, aktywizację społeczną mieszkańców, wyrównywanie szans w dostępie do Internetu osób wykluczonych cyfrowo, rozwój systemu e-usług publicznych, pomoc w edukacji. Z kolei w dokumencie „Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Michałowice na lata 2014-2020”, przyjętym Uchwałą Rady Gminy Michałowice z 30 września 2014 roku, wskazano trzy z siedmiu obszarów, stanowiących uzasadnienie realizacyjne działań gminy w obszarach: wsparcia dziecka i rodziny, aktywizacji i wsparcia osób niepełnosprawnych, aktywizacji i wsparcia osób starszych w gminie Michałowice. Wskazane kierunki działań obejmują:

- zwiększenie wiedzy mieszkańców nt. sytuacji i potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zwiększenie poziomu wiedzy i świadomości osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów nt. możliwości aktywności, życia społecznego, otrzymywanego wsparcia,
- prowadzenie edukacji nieformalnej i poza formalnej, obejmującej zarówno zagadnienia hobbystyczne, jak i podnoszące kompetencje społeczne oraz przydatne na rynku pracy,
- organizowanie i wspieranie działań edukacyjnych skierowanych na podnoszenie umiejętności.

Kolejnym dokumentem strategicznym, w którym określone zostały cele dla realizacji działań z omawianego obszaru jest Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Michałowice na lata 2016-2023, przyjęty Uchwałą Nr XXV/297/2017 Rady Gminy Michałowice z dnia 22 czerwca 2017 roku. W Programie jako cel główny wskazano „Poprawę jakości życia mieszkańców z uwzględnieniem ich potrzeb społecznych, gospodarczych, kulturalnych i rekreacyjno – wypoczynkowych”. Zdefiniowano dwa cele strategiczne, będące uzasadnieniem działań Gminy w obszarze podejmowanych działań na rzecz podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców: „Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych” oraz „Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej”.

W powyższym dokumencie wskazano następujące cele operacyjne (kierunki działań):

- realizacja projektów edukacyjnych i kulturalnych adresowanych do różnych grup mieszkańców, wzmacniająca poczucie więzi i integracji;
- zapewnienie systemu szkoleń w zakresie korzystania z technik informatycznych, Internetu;
- poprawa konkurencyjności Gminy poprzez rozwój kapitału społecznego.

Sekretarz Gminy Michałowice wyjaśniła, że dokładne terminy zakończenia działań Gminy w celu osiągnięcia celów operacyjnych dotyczących podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców Gminy Michałowice, *nie zostały określone w dokumentach z uwagi na wieloletni charakter ich obowiązywania. Ponadto nie określono mierników osiągnięcia rezultatów dla wskazanych szczegółowych celów strategicznych i operacyjnych.*

(akta kontroli str. 29-35, 53-69)

2. W Urzędzie Gminy nie określano grupy mieszkańców, którą można byłoby uznać za kluczową w zakresie podnoszenia poziomu kompetencji cyfrowych. Natomiast na podstawie informacji uzyskanych przez pracowników Urzędu Gminy z instytucji kultury działających na terenie Gminy wynikało, że grupą odbiorców

zainteresowanych podnoszeniem swoich kompetencji cyfrowych była grupa 60+ (druga grupa co do liczebności w zakresie czynnych użytkowników bibliotek).

(akta kontroli str. 29-35)

3. W latach 2018–2021 (do zakończenia czynności kontrolnych) w podnoszeniu kompetencji cyfrowych mieszkańców Gminy Michałowice uczestniczyły następujące gminne jednostki organizacyjne:

- Biblioteka w Komorowie: w 2018 i 2019 roku dla chętnych mieszkańców (głównie osób 60+) w bibliotece odbywały się kursy komputerowe prowadzone przez pracownika biblioteki - opiekuna sali komputerowej, w dwóch grupach (podstawowa i zaawansowana), różniące się tematem zajęć lub ich złożonością. Zarówno w 2018, jak i w 2019 roku odbyła się jedna edycja kursu dla każdej grupy. Grupa podstawowa zapoznawała się z zagadnieniami dotyczącymi m.in: elementów składowych komputera oraz jego prawidłowego uruchomienia - podstawy bezpiecznego korzystania z komputera; różnice między laptopem, a komputerem stacjonarnym, klawiatury i myszki - nauka poruszania myszką, prawy i lewy przycisk myszy; nauki pisania na klawiaturze, pulpitu, folderów, plików - zapoznanie się z pojęciami, oraz z ikonkami, które widnieją na pulpicie, tworzenie własnych folderów; edytora tekstu – Word - wpisywanie tekstu, zmiana wielkości liter, czcionki objaśnianie głównych narzędzi; kopiowania plików oraz zdjęć na nośniki; internetu; podstawowych zasad bezpieczeństwa w sieci; poczty elektronicznej. Natomiast zajęcia grupy zaawansowanej dotyczyły m.in.: zapoznania się z darmowym programem do obróbki zdjęć, korzystania ze stron urzędowych ZUS, e-PUAP, dokonywania zakupów przez Internet oraz informacji dotyczących bezpieczeństwa w sieci.

W lutym 2020 roku dwie grupy osób 44+ uczestniczyły w zajęciach prowadzonych we współpracy z Latarnikiem Polski Cyfrowej. Kurs odbywał się w ramach Projektu „Latarnicy2020.pl”, który jest jedną z największych w kraju inicjatyw na rzecz edukacji cyfrowej osób dorosłych⁵.

Wójt Gminy Michałowice wyjaśniła, że *szkolenia dla ww. grup zostało zakończone, ale w związku z wystąpieniem stanu epidemii na terenie kraju od połowy marca biblioteka w znacznej części była zamknięta dla użytkowników, nie mogła lub miała ograniczoną możliwość organizowania zajęć wewnątrz budynku, więc organizacja tego typu kursów została zawieszona. Nie prowadzono już naboru nowych grup do szkolenia. W odniesieniu do działań opisanych w punkcie 1, rezultat został osiągnięty - osoby korzystające z zajęć po zakończeniu kursu swobodnie korzystały z komputera i omawianych programów (w dużej mierze osoby te przychodziły na zajęcia z własnym sprzętem-laptopami, aby nauczyć się z niego korzystać).*

Dla biblioteki standardową promocją wydarzeń były plakaty i ulotki rozdawane na miejscu użytkownikom biblioteki - oraz dodatkowo pojawiała się informacja w mediach społecznościowych i na stronie internetowej instytucji⁶.

⁵ Projekt „Latarnicy2020.pl” to jedna z największych w kraju inicjatyw na rzecz edukacji cyfrowej osób dorosłych. Fundamenty merytoryczne działań zostały wypracowane w ramach projektu realizowanego przez Stowarzyszenie „Miasta w Internecie” wspólnie z Ministerstwem Administracji i Cyfryzacji w latach 2011-2015 pod hasłem: POLSKA CYFROWA RÓWNYCH SZANS [PCRS]. Projekt jest realizowany na terenie 12 województw, m. in. województwa mazowieckiego.

⁶ link: <https://www.biblioteka-komorow.pl/dzieje-sie/2019/kurs-komputerowy> oraz link: <https://www.biblioteka-komorow.pl/dzieje-sie/2020/kurs-komputerowy-dla-doroslych>

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej⁷

GOPS prowadził działania w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych uczestników Placówki Wsparcia Dziennego Świetliki⁸. Działania były podejmowane w ramach projektu dofinansowanego z EFS Klub Świetliki od listopada 2018 r. do października 2020 r., a następnie kontynuowane w ramach działalności PWD.

Zajęcia informatyczne odbywające się w ramach zajęć w Placówce Wsparcia Dziennego prowadzone były w okresie od listopada 2018 r. do grudnia 2020 r. Podczas zajęć uczestnicy nabywali oraz doskonalili umiejętności komputerowe w zakresie korzystania z edytorów tekstu, arkuszy kalkulacyjnych, programów graficznych, podstaw programowania z wykorzystaniem zestawów robotycznych LOFI oraz LEGO Mindstroms. Poruszane były też tematy związane z bezpieczeństwem w Internecie oraz wyszukiwaniem i weryfikacją informacji. W trakcie zajęć wykorzystano także komputerowe gry psychoedukacyjne, które były uzupełnieniem prowadzonych przez wychowawców zajęć z wykorzystaniem produktu finalnego wypracowanego w ramach innowacyjnego projektu POKL "Grajki – Pomagajki – innowacyjna metoda pomocy psychoedukacyjnej dla dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem". Działania powyższe dokumentowano w formie dziennika zajęć oraz karty pracy prowadzącego zajęcia informatyczne. W ramach prowadzonych zajęć informatycznych zrealizowano: w 2018 r. – 32 godziny, w 2019 r.- 80 godzin, w 2020 r.- 48 godzin, wydatkując na podwyższenie kompetencji cyfrowych kwotę 6 036,87 zł.

- Centrum Usług Wspólnych⁹ Gminy Michałowice prowadziło działania w zakresie wykorzystania cyfrowych materiałów edukacyjnych w nauczaniu – w Gminie Michałowice wprowadzono narzędzia ułatwiające nauczanie zdalne¹⁰. Została udostępniona własna platforma wspomagająca zdalne prowadzenie lekcji. Mogli z niej skorzystać uczniowie wszystkich szkół na terenie lokalnego samorządu. Do akcji przyłączyły się także gminne przedszkola.

Na gminnej platformie edukacji on-line nauczyciele wszystkich szkół udostępnili łącznie ok 170 nagrań z wirtualnymi lekcjami¹¹. Zaplanowano również zdalne lekcje powtórzeniowe dla ósmoklasistów i maturzystów. Udostępniane nagrania miały być uzupełnieniem i wsparciem dla nauczycieli w prowadzeniu zdalnej edukacji w formach ustalonych w poszczególnych szkołach w ramach realizacji podstawy programowej.

Wójt Gminy Michałowice wyjaśniła, że *prowadzony był monitoring działań realizowanych przez gminne jednostki organizacyjne, prowadzonych na rzecz podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców, tj. kontrola w zakresie realizacji wydatków jednostki związanej z realizacją poszczególnych projektów/działań, poprzez złożenia sprawozdań kwartalnych, sprawozdania półrocznego oraz rocznego z wykonania budżetu; informacje o projektach/działaniach ujmowane były również w sprawozdaniach rocznych z działalności danej jednostki; w przypadku udostępnionych narzędzi do*

⁷ Dalej:GOPS.

⁸ Dalej: Placówka Wsparcia Dziennego lub PWD.

⁹ Dalej: CUW.

¹⁰ <https://www.michalowice.pl/lekcje>

¹¹ Nagrania trwają maksymalnie 15 minut. Można je pobierać i przeglądać w dowolnym momencie na kanale YouTube i na stronie urzędu gminy. Lekcje można obejrzeć w dowolnym czasie i na dowolnym urządzeniu – na komputerze lub na smartfonie. Po zapoznaniu się z nagraniem materiałem w razie jakichkolwiek wątpliwości uczeń może zwrócić się zapytaniem do swojego nauczyciela na przykład przez e-dziennik lub inne komunikatory.

zdalnego nauczania sprawdzano liczbę wyświetleń danego materiału i statystyk jego pobrania.

(akta kontroli str. 4-28, 673-695, 756-776)

4. W okresie objętym kontrolą pracownicy placówek oświatowych¹² będących jednostkami organizacyjnymi Gminy Michałowice, uczestniczyli w szkoleniach podnoszących kompetencje cyfrowe:

- w Gminnym Przedszkolu w Michałowicach pracownicy Przedszkola, uczestniczyli w dziewięciu¹³ szkoleniach i warsztatach, m.in.: Konferencja online „Kształcenie na odległość MAC¹⁴”, „Rozwijam kompetencje cyfrowe z MAC”, „Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów zadaniem każdego nauczyciela i kluczem do sukcesu uczniów”, „Multimedialne Przedszkole z MAC”, „Nowe możliwości dla nauczycieli”, „Nauczanie zdalne w przedszkolu”, „Edukacja zdalna w czasie pandemii”, „Cyberdzieciaki-Przedszkolaki”;
- w Szkole Podstawowej w Michałowicach przeprowadzono wśród pracowników 37 szkoleń, m.in.: „Nauka zdalna – jak uczniowie mogą pracować z plikiem pdf”, „Prawo autorskie w pracy zdalnej bibliotekarza”, „E-learningowy Komiks w edukacji”, „Galerie, kolaże i filmy ze zdjęć w programie Slide.ly”, „SPE w nauczaniu zdalnym”, „Praca zdalna z dziećmi ze spektrum autyzmu”, „Escape room w bibliotece”, Szkolenie dla trenerów i trenerek „SpołEdw bibliotece”, Kurs e-learningowy „Prawo autorskie dla nauczycieli”, „Różne możliwości pracy online i offline w bibliotece”, „Jak poprawnie prowadzić lekcje zdalne w TEAMS”, „Zdalne i Hybrydowe wychowanie fizyczne”, „Edukacja medialna dla bibliotek i bibliotekarzy”, „Projekty na SPEcjalne zamówienie. Jak realizować projekty z uczniami ze SPE”, „Zakochaj się w Canvie”, „Canva dla edukacji”, „Klasa w sieci. Organizacja lekcji w warunkach kształcenia na odległość”, „Wspieramy zdalne nauczanie” – LIBRUS”, „Szkolenie pogłębiające – LIBRUS”, „Ocenianie w nauczaniu zdalnym – aspekt prawny i praktyczne rozwiązania. Korzyści i ryzyko”;
- w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Komorowie przeprowadzono 17 szkoleń¹⁵ pracowników, w tym m. in.: „Wspieranie rozwoju mowy dziecka w dobie pandemii”, „Platforma wielu możliwości LabXchange”, „Kurs Canva – Grafika on-line od podstaw”, „Kurs Narzędzia Google w domu i w firmie”, „Kurs Gimp 2.10 – praktyczne projekty”, „Szkolenie Praca zdalna – techniki i narzędzia”, „Szkolenie Sketchnoting od kuchni, czyli przepis na samodzielną notatkę wizualną”, Szkolenie „Polonistyczny narzędziownik do pracy zdalnej”, „Webinar „Gry i zabawy on – line bez przygotowania”, „Office 365 plus Mikrosoft Teams” (szkolenie Rady Pedagogicznej SP i LO), Projekt „Lekcja ENTER” (szkolenie grupowe);
- w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Nowej Wsi przeprowadzono 29 szkoleń dla pracowników¹⁶, w tym m.in.: szkolenie stacjonarne dla wychowawców i nauczycieli uczących w klasach I-III oraz nauczycieli świetlicy „Wykorzystywanie narzędzi TEAMS w pracy nauczyciela”, szkolenie stacjonarne dla wychowawców klas IV-VIII oraz nauczycieli języków obcych

¹² Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła w Michałowicach (<http://www.spmichalowice.pl>), Zespół Szkół Ogólnokształcących im. M. Dąbrowskiej w Komorowie (ZSO), złożony ze szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego www.komorow.edu.pl Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Mikołaja Kopernika w Nowej Wsi, złożony ze szkoły podstawowej (<http://www.nowawies.pl>) i przedszkola, Gminne Przedszkole w Michałowicach. <http://www.przedszkole.michalowice.pl>

¹³ W tym w sześciu szkoleniach w 2020 r. i jednym w 2021 r.

¹⁴ MAC Edukacja – wydawnictwo edukacyjne oferujące i prowadzące szkolenia w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Działanie 3.2 – Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej.

¹⁵ W tym: pięć w 2020 r. oraz 12 w 2021 r.

¹⁶ W tym: 22 w 2020 r. oraz siedem w 2021 r.

„Wykorzystywanie narzędzi TEAMS w pracy nauczyciela”, szkolenie stacjonarne dla zainteresowanych nauczycieli: przypomnienie tworzenia kont, udostępnianie materiałów uczniom, OneNote, szkolenie stacjonarne dla zainteresowanych nauczycieli: Forms, „Streamzespoły Teams - ważne informacje”.

(akta kontroli str. 4-51, 696-755)

Dyrektor CUW¹⁷ w Michałowicach wyjaśniła, że (...) *swoje kompetencje cyfrowe poprawiło 100% nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach w Gminie Michałowice. Nauczanie zdalne objęło wszystkie przedmioty w szkole, także wf, spotkania z biblioteką i zajęcia świetlicowe. Biorąc pod uwagę, że w naszych placówkach zatrudniamy łącznie 80 nauczycieli w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Nowej Wsi, 100 nauczycieli w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Komorowie, 100 nauczycieli w Szkole Podstawowej w Michałowicach i 21 nauczycieli w Przedszkolu w Michałowicach, łączna liczba przeszkolonych nauczycieli wynosi 301 osób.*

Wszystkie szkolenia organizowane były z inicjatywy dyrektorów szkół, indywidualnie nauczycieli a także z inicjatywy zespołów przedmiotowych. Rolą Gminy było zabezpieczenie środków finansowych na szkolenia formalne indywidualne i całych rad pedagogicznych, na licencje za użytkowanie platform i oprogramowania, na zakup laptopów, routerów i dostępu do internetu.

(akta kontroli str. 52)

5. W latach 2019–2020 14 pracowników Urzędu Gminy w Michałowicach (trzech w roku 2019 oraz 11 w roku 2020, uczestniczyło w łącznie 11 szkoleniach w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych, m.in.: „Zapewnienie dostępności dokumentów w formie cyfrowej”, „Kurs Adobe InDesign”, „Szkolenie z systemu Besti@ moduł: „Budżet i WPF”, „Elektroniczne przesyłanie JPK VAT od 01.10.2020 r. jak prawidłowo ewidencjonować sprzedaż i nabycie towarów i usług po zmianach Obsługa aplikacji AssetsNinja”, „Obsługa dokumentu elektronicznego na platformie ePUAP”.

Sekretarz Gminy wyjaśniła, że *szkolenia dla pracowników Urzędu Gminy Michałowice (w tym w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych) nie odbywają się według ściśle określonych harmonogramów szkoleń na dany rok. Nie jest również planowana liczba pracowników objętych szkoleniami, natomiast w budżecie jest zaplanowana określona kwota przeznaczona na ten cel, rokrocznie korygowana. Dobór tych szkoleń jest dokonywany pod względem potrzeb szkoleniowych pracowników Urzędu, co umożliwia zainteresowanym pracownikom uczestniczenie w szkoleniach, które są im przydatne do realizacji zadań.*

(akta kontroli str. 4-33, 777-858)

5.1. Pracownicy Biblioteki w Komorowie korzystali ze szkoleń podnoszących kompetencje cyfrowe - w 2019 - w formie stacjonarnej, a w 2020 r. w większości w formie on-line.

W roku 2019 ośmiu pracowników wzięło udział w dwóch organizowanych szkoleniach („Katalogowanie w formacie MARC21” oraz „Deskryptory BN”), natomiast w roku 2020, 18 pracowników wzięło udział w łącznie 12 szkoleniach, m.in.: „Ćwiczenia z czasem jak mądrze pracować z domu”, „Prawo autorskie w bibliotece”, „Warsztat online: Nie daj się złapać na fake-newsa”, „Kultura online – skuteczne narzędzia i 5 prostych pomysłów”, „My Digital Life - webinarium

¹⁷ Centrum Usług Wspólnych Gminy Michałowice jest jednostką organizacyjną Gminy Michałowice (zwane dalej „CUW”), działające na podstawie uchwały Nr XVII/198/2016 Rady Gminy Michałowice z dnia 17 października 2016 r., w sprawie utworzenia Centrum Usług Wspólnych Gminy Michałowice oraz nadania mu statutu. Centrum Usług Wspólnych zapewnia obsługę finansową, rachunkową, prawną oraz administracyjno – organizacyjną placówkom oświatowym dla których Gmina Michałowice jest organem prowadzącym. Są to: Zespół Szkół w Michałowicach przy ul. Szkolnej 15, Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie, ul. Al. Marii Dąbrowskiej 12/20., Zespół Szkolno – Przedszkolny im. Mikołaja Kopernika w Nowej Wsi, ul. Główna 96, 4) Gminne Przedszkole w Michałowicach, ul. Szkolna 13.

inauguracyjne”, „OK, Google! Fake newsy i postprawda, czyli na co uważać w kontaktach z AI i nie tylko”.

(akta kontroli str. 690-695)

5.2. W ramach szkoleń z zakresu kompetencji cyfrowych, w 2020 r. dwóch pracowników Biblioteki w Michałowicach wzięło udział w szkoleniu „Nauczanie kompetencji cyfrowych osób dorosłych w bibliotekach oraz instytucjach kultury. Jak zapewnić wsparcie osobom dorosłym w ich kształceniu ustawicznym i dlaczego kluczowe jest w tym wspieranie ich kompetencji informacyjnych, medialnych i cyfrowych. Scenariusze zajęć dla różnych grup wiekowych”.

(akta kontroli str. 14-15)

5.3. Pracownicy CUW Michałowice uczestniczyli w latach 2019-2020 w 10 szkoleniach w zakresie umiejętności cyfrowych, m. in.: „Subwencja oświatowa w 2019 r. – zasady naliczania i podział części oświatowej subwencji ogólnej”, „Karta nauczyciela po nowelizacji i jej wpływ na planowanie arkuszy organizacyjnych szkół”, „Kurs płacowy Optivum od podstaw”, „Kadry Optivum w oświacie”, „Naliczanie subwencji w nowym Systemie Informacji Oświatowej”, „Zamówienia publiczne poniżej progów UE. Elektroniczna zamówień.”, „Nowa ustawa Prawo zamówień publicznych”. Wzięło w nich udział łącznie 17 osób.

Wójt Gminy wyjaśniła, że w *Centrum Usług Wspólnych nie planuje się szkoleń na kolejny rok. Jest to spowodowane częstymi zmianami w prawie oświatowym, rachunkowości czy zamówieniach publicznych.*

Wszyscy pracownicy zobowiązani są na bieżąco uzupełniać swoją wiedzę i podnosić kwalifikacje zawodowe. W CUW prowadzone są szkolenia wewnętrzne prowadzone przez pracowników posiadających większą wiedzę w danym zagadnieniu od innych.

(akta kontroli str. 9-10, 859-918)

5.4. W roku 2019 pracownicy GOPS nie korzystali ze szkoleń z obszaru podnoszenia kompetencji cyfrowych, natomiast w roku 2020 pracownicy uczestniczyli w szkoleniach, które odbywały się w ramach umowy o sfinansowanie szkoleń z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, tj. Vmware dla informatyka GOPS oraz MS Excel średniozaawansowany dla trzech pracowników, a także w ramach środków własnych jako szkolenie zamknięte dla pracowników GOPS z MS Excel i MS Word¹⁸.

Wójt Gminy Michałowice wyjaśniła, że *w jednostce nie prowadzi się planu szkoleń, szkolenia są realizowane na podstawie na bieżąco identyfikowanych potrzeb.*

(akta kontroli str. 29-33, 756)

6. W zakresie podejmowanych w Urzędzie działań informacyjno-promocyjnych dotyczących podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców Gminy większość działań o takim charakterze, było podejmowanych z chwilą pozyskania grantu. Sekretarz Gminy wyjaśniła, że *Gmina Michałowice realizowała ponadto szereg innych działań mających na celu szeroko pojętą cyfryzację, rozwój e-usług, teleinformatyzację urzędu, optymalizację pracy urzędu poprzez wprowadzenia nowych form komunikacji elektronicznej z urzędem, szeregu dedykowanych podstron internetowych informacyjnych skierowanych do mieszkańców. Wszystkie te działania miały zarówno bezpośredni, jak i pośredni wpływ na podnoszenie i rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gminy. W odniesieniu do powyższego, wskazać należy, że w okresie objętym kontrolą (tj. w latach 2018 – 2021) w Gminie Michałowice funkcjonowały m. in. podstrona dedykowana konsultacjom społecznym: <https://dialog.michalowice.pl/>, profil na portalu społecznościowym Facebook ułatwiający działania promocyjne i kontakt z mieszkańcami:*

¹⁸ W ramach dwóch szkoleń zarówno w zakresie MS Excel średnio zaawansowany, jak też w zakresie MS Word, przeszkolono 23 osoby na każdym z tych kursów; w ramach Kursu Vmware vSphere: Install, Configure, Manage, przeszkolono jedną osobę.

<https://www.facebook.com/UGMichalowice>, w ramach strony internetowej urzędu i systemu zarządzania treścią utworzone zostały i oddane do użytkowania sołectwom i osiedlom dedykowane dla nich podstrony internetowe na których mogą publikować lokalne informacje dla mieszkańców; mieszkańcom udostępniana jest możliwość korzystania z aplikacji mobilnej „ecoHarmonogram”, w której znajdują wszelkie informacje dotyczące odbioru odpadów z posesji, harmonogramy wywozu oraz informacje edukacyjne dotyczące segregacji, na sali obsługi funkcjonuje infokiosk z interaktywnymi treściami dla mieszkańców. We współpracy z lokalnym operatorem telekomunikacyjnym Inter-Media Sp. z o.o. udostępniono mieszkańcom możliwość nieodpłatnego dostępu do sieci WiFi w 9 lokalizacjach na terenie gminy.
(akta kontroli str. 36-37)

7. Zgodnie z umową nr 34/OKI/2018¹⁹ z 16 października 2018 roku Grantobiorca (Gmina Michałowice) uzyskał od Operatora (tj. Fundacji Legalna Kultura²⁰) grant przeznaczony na podnoszenie kompetencji cyfrowych mieszkańców w ramach POPC 2014–2020. Projekt realizowany był w okresie od 16.10.2018 r. do 15.07.2019 r. przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Nadarzyn - Raszyn – Michałowice²¹ na podstawie Umowy Partnerskiej z 12.10.2018 r.²²

Stosownie do § 2 ust. 1 umowy jej przedmiotem było udzielenie Grantobiorcy dofinansowania na realizację Projektu pn. *Ja w Internecie. Program szkoleniowy w zakresie kompetencji cyfrowych* (dalej: Projekt). Całkowity koszt realizacji Projektu, zgodnie z umową wyniósł 150 tys. zł, z czego 100% stanowiło dofinansowanie wydatków kwalifikowalnych. Zgodnie ze sprawozdaniem końcowym z realizacji Projektu²³ wykorzystano 144 013,94 zł. W ramach Projektu Gmina zakupiła 17 komputerów przenośnych oraz z zaplanowanych 268 osób, przeszkoliła 297 osób, w siedmiu modułach tematycznych²⁴.

Analiza dokumentacji związanej z realizacją Projektu wykazała, m.in. że liczba przeszkolonych uczestników wyniosła łącznie 297. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt regulaminu konkursu grantowego Operator umożliwił wskazanym przez Grantobiorcę instruktorom udział w kursie doskonalenia oraz zapewnił dostęp do scenariuszy szkoleń. Na stronie internetowej www.nadarzyn-raszyn-michalowice.pl Urzędu Gminy Michałowice dostępne były informacje o szkoleniach. Zamieszczono także informację promocyjną w gazecie kierowanej do mieszkańców gminy, która była dystrybuowana do placówek oświatowych i placówek ochrony zdrowia na terenie gminy²⁵.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 umowy o powierzenie grantu Grantobiorca osiągnął trzy z zakładanych pięciu wskaźników produktu (w tym jeden wskaźnik ogółem) wskazanych we wniosku o powierzenie grantu²⁶, tj. liczbę osób objętych działaniami

¹⁹ Umowa o powierzenie grantu w ramach POPC 2014-2020 Osi Priorytetowej nr III: Cyfrowe Kompetencje społeczeństwa, działania 3.1: Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych dotycząca realizacji projektu grantowego pn. *Ja w Internecie. Program szkoleniowy w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych*. Dalej zwana: Umową o powierzenie grantu.

²⁰ Z siedzibą w Warszawie, ul. Marszałkowska 84/92 lok.121, 00-514 Warszawa.

²¹ Dalej: LGD.

²² Umowa partnerska z dnia 12.10.2018 r. zawarta pomiędzy Gminą Michałowice, reprezentowaną przez Wójta Gminy Michałowice oraz Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania Nadarzyn-Raszyn-Michałowice, reprezentowaną przez Prezesa Zarządu Stowarzyszenia. W dniu 9 listopada 2018 r. strony umowy podpisały Aneks nr 1, zmieniający termin przekazania zaliczki na poczet realizacji zadań przez Gminę jako beneficjenta środków grantowych.

²³ Wniosek o rozliczenie grantu z 21 listopada 2019 r. Informacja nt. poprawnego rozliczenia grantu przekazana do Operatora dnia 22 listopada 2019 r.

²⁴ Rodzic w Internecie - zrealizowano siedem szkoleń, Mój biznes w sieci - zrealizowano dwa szkolenia, Moje finanse i transakcje w sieci - zrealizowano pięć szkoleń, Działam w sieciach społecznościowych - zrealizowano dwa szkolenia, Tworzę własną stronę internetową (blog) - zrealizowano dwa szkolenia, Rolnik w sieci - zrealizowano jedno szkolenie, Kultura w sieci - zrealizowano siedem szkoleń.

²⁵ Ponadto w ramach działań promocyjnych, dodatkowo przekazano potencjalnym uczestnikom projektu torby z logo projektu-580 szt. - materiał promocyjny przygotowany w celu zachęcenia do uczestniczenia w projekcie. Dystrybucja odbywała się w urzędzie gminy, w bibliotekach gminnych jako zaproszenie na szkolenie.

²⁶ Wskaźniki produktu zdefiniowane we wniosku o powierzenie grantu, wraz z zakładanymi wskaźnikami: liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi w zakresie korzystania z Internetu ogółem – 268 osób, z wyszczególnieniem: osoby

szkoleniowymi w zakresie korzystania z Internetu ogółem (zamiast założonych we wniosku o przyznanie grantu 268 osób, przeszkolono 297 osób), wskaźniki: liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi w zakresie korzystania z Internetu (w tym e-usługi) – osoby niepełnosprawne (zamiast pięciu założonych we wniosku o przyznanie grantu osób przeszkolono 22 osoby), liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi w zakresie korzystania z Internetu (w tym e-usługi) – osoby niepełnosprawne – kobiety (zamiast trzech założonych we wniosku osób, przeszkolono 13 osób), liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi w zakresie korzystania z Internetu (w tym e-usługi) – osoby niepełnosprawne – mężczyźni (zamiast dwóch założonych we wniosku osób przeszkolono 9 osób).

Grantobiorca wprawdzie nie osiągnął pozostałych dwóch wskaźników wskazanych we wniosku, tj. liczby osób objętych działaniami szkoleniowymi w zakresie korzystania z Internetu (w tym e-usługi) – osoby w wieku 18-34 lata (przeszkolono dwie z 12 zaplanowanych osób) oraz osoby w wieku powyżej 65 lat (przeszkolono 141 z 256 zaplanowanych osób), jednak – ze względu na problemy związane z rekrutacją osób z tych grup wiekowych, Grantobiorca przeprowadził nabór, a następnie przeszkolił osoby w innych grupach wiekowych, wykazanych następnie we wniosku rozliczającym grant w ramach następujących wskaźników: liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi w zakresie korzystania z Internetu (w tym e-usługi) – osoby niepełnosprawne ze specjalnymi potrzebami szkoleniowymi – 12 osób, osoby niepełnosprawne ze specjalnymi potrzebami szkoleniowymi – kobiety - pięć osób, osoby niepełnosprawne ze specjalnymi potrzebami szkoleniowymi- mężczyźni - siedem osób, osoby w wieku 35-43 lata - 24 osoby, osoby w wieku 44 -64 lata – 130 osób. W związku z powyższym osiągnięto założone cele operacyjne dotyczące przeszkolenia mieszkańców gminy i osób z terenu woj. mazowieckiego, tj. przeszkolono łącznie 297 osób, a planowano 268 osób.

Sekretarz Gminy Michałowice wyjaśniła, że *nabór uczestników na szkolenia z kompetencji cyfrowych był otwarty i ogólnie dostępny dla mieszkańców; diagnozując zapotrzebowanie na taki projekt wśród mieszkańców gminy, założono skierowanie projektu przede wszystkim do seniorów, którzy są prężnie działającą grupą mieszkańców gminy zrzeszoną w Polskim Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów. Projekt miał być zatem skierowany w pierwszej kolejności do osób mogących być wykluczonymi (...). Oddział Rejonowy w Michałowicach zrzeszał w 2018/2019 roku ponad 670 członków, co przy grupie docelowej blisko 260 uczestników projektu pozwalało na przyjęcie braku zagrożenia w naborze zainteresowanych szkoleniem seniorów. Zgodnie z regulaminem projektu oraz Umową o powierzenie grantu Gmina nie miała obowiązku uzyskiwania zgody na zmianę wartości docelowych wykazanych we wniosku wskaźników monitorowania. Zgodnie z § 7 Umowy o powierzeniu grantu obowiązkiem Grantobiorcy (Gminy) było zobowiązanie się do pomiaru wartości wskaźników osiągniętych w wyniku realizacji Projektu, zgodnie ze wskaźnikami monitoringowymi zamieszczonymi we wniosku o powierzenie grantu. Obowiązkiem Gminy nie było jednak osiągnięcie zakładanych we wniosku wartości docelowych wskaźników z zastrzeżeniem realizacji kluczowych założeń projektu m.in. kwalifikowalności wydatków. Podkreślić również należy fakt, iż Gmina zrealizowała większe wskaźniki produktu, aniżeli zakładane pierwotnie we wniosku, jak również szerszą tematykę szkoleń.*

Tytułem wyjaśnienia należy wskazać, że na etapie programowania projektu wskazano wartości docelowe wskaźników odnoszących się do poszczególnych przedziałów wiekowych uczestników projektu, zakładając skierowanie projektu głównie do seniorów mieszkańców gminy. Z uwagi na mniejsze zainteresowanie

niepełnosprawne, osoby niepełnosprawne-kobiety, osoby niepełnosprawne-mężczyźni, osoby w wieku 18-34 lata, osoby w wieku pow. 65 lat.

osób starszych projektem skierowano działania szkoleniowe również do innych grup wiekowych mieszkańców, o czym informował telefonicznie Operator (LGD) Fundację. Gmina oraz realizujące na zlecenie Gminy partner projektu Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Nadarzyn-Raszyn-Michałowice byli w stałym kontakcie z opiekunem projektu - przedstawicielem Fundacji Legalna Kultura informując Operatora o stanie realizacji projektu i wszelkich zagrożeniach związanych z jego realizacją. W pierwszej fazie projektu, zgodnie z oczekiwaniem Fundacji i w terminie wskazanym w korespondencji z opiekunem projektu ze strony Fundacji, zostało założone sprawozdanie okresowe w którym wskazano bieżący stan realizacji projektu, postępy w jego realizacji i dalsze plany, zagrożenia dotyczące osiągnięcia celu projektu. Brak zastrzeżeń ze strony Grantodawcy, co do opisanych zamian i stanu faktycznego w sprawozdaniu, jak również bieżące konsultacje telefoniczne z opiekunem projektu pozwoliły na etapie realizacji poszczególnych szkoleń na bieżąco dostosowywać dostępne bloki tematyczne szkoleń do zapotrzebowania uczestników oraz otwarcie szkoleń również na inne grupy wiekowe.

Jednocześnie wskazać należy, że w Operator projektu (LGD) dokonywał koniecznych uzgodnień w zakresie wskaźników produktów projektu odnoszących się do uczestników projektu i zakresu realizowanych szkoleń w oparciu o scenariusze i materiały szkoleniowe dostarczone przez Grantodawcę, który nie wnosił w tym zakresie jakichkolwiek uwag.

(akta kontroli str. 18-21, 29-33, 76-201, 319-442)

Stosownie do postanowień sekcji 6.5.1 Wytycznych²⁷ w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 Grantobiorca przeprowadził procedurę wyboru dostawcy sprzętu komputerowego²⁸ o wartości poniżej 50 tys. zł netto w formie rozeznania rynku. W wyniku tych działań wybrano ofertę o najniższej cenie netto komputera przenośnego²⁹. Po zakończeniu projektu przekazano zakupione komputery do szkół publicznych zlokalizowanych na terenie Gminy Michałowice. Pięć komputerów przekazano do Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. M. Dąbrowskiej w Komorowie Al. Marii Dąbrowskiej 12/20, 05-806 Komorów, pięć komputerów do Szkoły Podstawowej w Michałowicach ul. Szkolna 15, 05-816 Michałowice, siedem komputerów do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. Mikołaja Kopernika Nowa Wieś, ul. Główna 96, 05-806 Komorów. Przekazanie komputerów do tych placówek oświatowych wynikało z faktu posiadania przez te szkoły komputerów o niewystarczającym stanie technicznym. Wydatki w ramach Projektu zostały zrealizowane w limitach zatwierdzonych we wniosku o powierzenie grantu, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy o powierzenie grantu.

Stosownie do wymogu § 7 ust. 3 umowy o powierzenie grantu raz na dwa miesiące Grantobiorca przekazywał Operatorowi sprawozdania częściowe z realizacji grantu z informacją o planowanych szkoleniach.

²⁷ Wytyczne Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z 21 grudnia 2020 r. (zwane dalej: *Wytyczne w zakresie kwalifikowalności*).

²⁸ Ogłoszenie zapytania ofertowego zamieszczone zostało na stronie internetowej LGD www.nadarzyn-raszyn-michalowice.pl (zapytanie nr 7/2018) w dniu 10 grudnia 2018 r. na zakup 17 laptopów spełniających wymagania wytycznych dotyczących standardu zakupu sprzętu.

²⁹ Ogłoszenie zapytania zamieszczone zostało na stronie internetowej LGD www.nadarzyn-raszyn-michalowice.pl zapytanie nr 7/2018 w dniu 10 grudnia 2018 r. W dniu 20 grudnia 2018 r. na stronie internetowej LGD zamieszczono informację o wyborze najkorzystniejszej oferty w postępowaniu ofertowym nr 7/2018 na dostawę sprzętu.

Zgodnie z wymogiem § 4 ust. 8 umowy o powierzenie grantu, na potrzeby realizacji grantu został utworzony rachunek pomocniczy, wyodrębniony na realizację zadania do projektu grantowego. Wydatki na zadania związane z grantem klasyfikowane były na odpowiednich paragrafach klasyfikacji budżetowej z czwartą cyfrą 7 (wydatki pokryte ze środków europejskich) oraz 9 (wydatki pokryte ze środków krajowych). Grantobiorca zapewnił księgowanie dokumentów dotyczących realizowanego Projektu w sposób umożliwiający ich szybką, łatwą i jednoznaczną identyfikację. Każda faktura dokumentująca koszt związany z grantem zawierała m.in. opis ze wskazaniem nazwy grantu, numer i datę zawarcia Umowy, kategorię kosztu zgodnie z harmonogramem finansowo-rzeczowym.

Dokumenty księgowe zawierały elementy wymagane dyspozycją art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁰ i były wolne od błędów rachunkowych. Zgodnie z postanowieniami § 11 umowy o powierzenie grantu, Gmina właściwie informowała opinię publiczną o fakcie otrzymania dofinansowania na realizację Projektu ze środków POPC 2014–2020. W szczególności, na dokumentach związanych z realizacją Projektu, podawanych do wiadomości publicznej oraz na dokumentach i materiałach, dla osób uczestniczących w Projekcie, w tym na zaświadczeniach o uczestnictwie, Gmina stosowała oznaczenia, zgodne z wymogami punktu 2.2 załącznika nr XII Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

(akta kontroli str. 331-358, 422-483)

8. W okresie objętym kontrolą, Gmina Michałowice realizowała ponadto następujące projekty w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych:

- „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminie Michałowice”³¹ – projekt realizowany w ramach działania 8.3 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka od IV kwartału 2013 r. do IV kwartału 2015 r. Okres trwałości projektu zakończył się w grudniu 2020 r. Do udziału w projekcie zostały zakwalifikowane osoby (na podstawie deklaracji udziału w projekcie), które nie posiadały własnego komputera i dostępu do Internetu oraz spełniały odpowiednie warunki, m.in. gospodarstwa domowe spełniające kryterium dochodowe upoważniające do otrzymania wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej lub spełniające kryterium dochodowe upoważniające do otrzymania wsparcia w ramach systemu świadczeń rodzinnych, dzieci i młodzież ucząca się z rodzin w trudnej sytuacji materialnej i społecznej uprawniającej do uzyskania stypendiów socjalnych, rodziny zastępcze, Rodzinne domy dziecka, samotni rodzice, osoby niepełnosprawne ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem równoważnym. W ramach projektu przekazano mieszkańcom na podstawie umowy użyczenia 118 komputerów wraz z dostępem do internetu – opłacanym w okresie trwałości projektu przez gminę oraz przeprowadzono szkolenia z zakresu obsługi komputera. U uruchomiono również ogólnodostępne sale komputerowe³², prowadzone w okresie trwałości projektu, tj. do grudnia 2020 r.

³⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.,

³¹ Nr umowy OIUG.08.0300-14220/13-00 z 08.11.2013 r.

³² w Bibliotece im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie, Gminnej Bibliotece Publicznej im. Zbigniewa Herberta w Michałowicach oraz jej filii w Nowej Wsi, a także Gminnym Centrum Wolontariatu w Opaczy-Kolonii.

W salach komputerowych w okresie trwałości projektu byli zatrudniani opiekunowie sal komputerowych, którzy mieli za zadanie pomoc mieszkańcom w obsłudze komputera i korzystaniu z Internetu - szkolenia w zakresie bieżących potrzeb mieszkańców;

- projekt grantowy pn. Zdalna Szkoła+ dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 Oś Priorytetowa nr I Powszechny dostęp do Internetu działanie 1.1: Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach realizowany w okresie od 29 czerwca do 13 listopada 2020 roku³³. Grant został przeznaczony na zakup 17 komputerów typu laptop oraz myszek bezprzewodowych. W ramach grantu wydatkowano kwotę 45 000,00 zł;
- projekt grantowy pn. Zdalna Szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego realizowany był w okresie od 27 kwietnia 2020 r. do 27 października 2020 r. na podstawie Umowy o powierzenie grantu nr 2240/2020 z 27 kwietnia 2020 r., w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Osi priorytetowej nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu”, działania 1.1: Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach. Grant przeznaczono na zakup 30 laptopów wraz z oprogramowaniem biurowym, 30 routerów oraz 30 słuchawek. W ramach grantu wydatkowano kwotę 79 998,00 zł;
- projekt pn. „Poprawa jakości świadczenia usług publicznych w formie elektronicznej w Gminie Michałowice” dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 (RPO WM 2014-2020), Działanie 2.1 E-usługi, Poddziałanie 2.1.2 E-usługi dla Mazowsza w ramach ZIT³⁴. Projekt zakłada budowę i uruchomienie systemu teleinformatycznego w gminie Michałowice (etap 1), którego celem będzie świadczenie usług publicznych przez Gminę na rzecz jej mieszkańców, a także mieszkańców gmin ościennych oraz przedsiębiorców za pomocą Internetu. System będzie obsługiwał uruchomione w ramach Projektu nowe e-usługi w obszarze zaopatrzenia mieszkańców i przedsiębiorców w wodę oraz rekrutacji do przedszkoli i szkół gminnych.

Z portalem Systemu zostaną zintegrowane także inne e-usługi (etap 2), które obecnie są świadczone przez gminę, jednak są świadczone w systemach rozproszonych. Integracja z Systemem ma poprawić ich jakość.

Wójt Gminy Michałowice wyjaśniła, że *mieszkańcy i przedsiębiorcy będą mogli zrealizować zdalnie m.in. następujące czynności: uzyskać zgodę na przyłącze wodno-kanalizacyjne i podpisać umowę, rozliczyć należności za usługi wod-kan i zgłosić awarię urządzeń wod-kan, zapisać dziecko do przedszkola, szkoły podstawowej lub liceum, rozliczyć podatki, zrealizować opłaty z tytułu należności dla placówek edukacyjnych.*

System będzie miał kluczowe znaczenie dla usprawnienia działań administracji publicznej, realizując ideę przyjaznego, otwartego i nowoczesnego urzędu. Zaoferowane w ramach projektu e-usługi zapewnią mieszkańcom i przedsiębiorcom łatwiejszy dostęp do usług publicznych, zapewnią realne oszczędności budując konkurencyjną przewagę lokalnego biznesu oraz rozwijając kompetencje społeczeństwa informacyjnego;

³³ Nr umowy 534-24-80-595 z 29 czerwca 2020 r.

³⁴ Umowa o dofinansowanie podpisana w dniu 8 lutego 2021 roku nr RPMA.02.01.02-14-E582/20-00, Okres realizacji projektu: od 2020-04-27 do 2022-09-30; wartość ogółem projektu: 1 778 926,50 zł, wydatki kwalifikowalne: 1 460 250,00 zł, dofinansowanie: 1 168 200,00 zł.

Na terenie gminy Michałowice od sierpnia 2019 r. trwa budowa sieci światłowodowej w ramach projektu dofinansowanego ze środków unijnych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020. Zakres inwestycji został określony na podstawie listy punktów adresowych wskazanych przez regulatora rynku telekomunikacyjnego - Urząd Komunikacji Elektronicznej (UKE).

(akta kontroli str. 4-10, 528-667, 757-776)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa,sierpnia 2021 r.

Kontroler

Dorota Paszkiewicz
Gł. specjalista k.p.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej
Dyrektor
Bogdan Skwarka

.....
podpis